

Վարդգայի Հավատարմ հաճութաւ տէրութեան փառքով, եւնի բազար իրութեան, սալը, բէնճէմպի, վեճիւն, իրութեան կիւնքերի չըգմագտաւ տրոյ :
Վարդգայ սէննէտէ 200 նիւթի վեճիւն, գըլ-միթի տախի պիր տէնէ իշին 200, վեճիւն այ ի-լին 100 զուրուշտուր :

Եւել զուրուշտու պիր տէճատա վերեւէյն քե-տանտան եալընը 50 զուրուշտախի ալընարագ, իւշ-պընը 50 նիւթի զաղէթա վերեւէճէք տիր :
Վարդգայ թանէ իշին 250 շէր փարայա սալընա-ճաղ տրոյ :
Իւնաւթըն սալընը իւք տէճա իշին 3, իբնճի-

տէճա իշին 2, վեճիւն իւշին վեճիւն տէճա-լար իշին 1 զուրուշտուր :
Մեքթուպ վեճիւն սալըն, Վարդգայ իւննտա իւնթ գալտա, 1 նիւթի զաղէթա տալտա, Փանտան Վարդգայ իւննտա կէտնտերիւնէք տիր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱՆԻԼԻՅԵ

Պիր գաշ սէննէտէն պերու մեմլիքի մահուսէյի Հասնէյէ հիւրէթ իթմէքտէ, վեճիւն ճիճէթին հաթիյէթ վեճիւն ինայէթ իթմէքտէ օլան Չերքէսէր իշին ինայէթա-լար պէյնիտէ միւշահէտէ օլունան ֆարգ, էսէթ վեճիւն հաթիւրէ շայան տրոյ :

Ինայէթալար հէր եէրտէ էհալինին հիւննի թէվէճիւն հիւննի գաղանարագ, պիրէր իշին վեճիւն սանթա սօգուլտուլար, վեճիւն ըրդ վեճիւն նա-մուլարըլա կէզտիւր, վեճիւն քիմնէյի ին-ճիթմէտիքտէն պաշգա, չալընը անըգլարը ճիճէթիւյէ, օէնալէր տախի իշինտիւր, հալ պու քի, մուղայիրի օլարագ, Չերքէսէրին չօգլարը ալընէրինտէ իշինտիւն թէվէքթի-լէր բէք չօգ օլտու, օլ գատարատագ քի, վեճիւն ինայէթի պիմնէթիւրի օլան ինայէթա-լար սէննէթ թօքրաղընտա, էօթէտէ պէ-րուտէ էսէրի իսնան վեճիւն նանթէրըլէք իշին-ընա տախի ճիւրաթ իթմէքտէ :

Մերգուման Չերքէսէրտէն, իշինտիւն միգէ էօրէ, միւնտիպ մահէլէրէ թագսիմ օլունմագ նիյնէթիւյէ, Մուշ գաղանարագ տախի, սէքիլ պին խանէ գատար կէտնտէ-րիւն իտի, Պունլար Մուշ օլարսընն կիւ-ղէլիւնին, վեճիւն պէքիտէ եաղմա վեճիւն ինայէթի պիւնտէ քեյլիւնէրին քէսթէթին կէօրտիւքլէրինտէն, ասըլ էմր օլունմագ կէլլէրէ կիթմէքլէքտէն սարթը նաղար իշին, օլ ճիւլարարագ, ինայէթիւրէրի կիպի եէրլէշ-տիքլէրի, վեճիւն խասարաթա վեճիւն ուլղունսուղ հարէթիւրէրէ ճէօարէթ իթմէքթիւրի շէյլէ պուրսուն, ըսաթ կէլտիքլէրի քեյլիւնին էօ-քիւլիւնին վեճիւն սայիր հայլանընը, պիւլա թէք-լիթ ալըպ կէտիքլէրի, վեճիւն կիւլա պիւլա-րէլէր քէնտիլէր իշին չալընըլար գաղան-մըլար, վեճիւն եալիօտ պօրճ իտէրէք իտինմիշ-լէր տիր կիպի, օնլարըն մալլէրիւյէ կէլինմէք-տէ իտիքլէրի, վեճիւն հաթիւն ըրդճա ֆէնալըք եա-լըպ : վեճիւն չօճուգ չալընըլարը տախի պաղէն իշինտիւն քտէ իտի :

Պիր հաթիւնտան պերու, թարաթը մեղ-պուրտա, պիւլիւք պիր ֆէնալըք գուհուրա կէլիւն իտուկի, կիլիւն կիլիւն սէյլէնմէքտէ իտի իսէտէ, ըսաթ պիր մալլիւմաթ ալընա-մալըլընտան, քօսթանըն կէլմէսինէ պէքլէ-նիլմէքտէ իտի, ֆէգաթ, սէրիան ասկէր վեճիւն

ճէպհանէ իրսալ իտիտիլի տախի իշինտի-մէքտէ իտի :

Տիւնքի կիւն քօսթա կէլտի, վեճիւն հաղըգա-թի հալ միգտարի քիթպէ անլալըլար շէյլէ քի, Չերքէսէր Մուշ օլարսը քէյլէրինն եաղմա իթմէյէ չըգըլարագ, պաղը ճան թէ-լէքինն տախի չըգըլըլար, վեճիւն հաթիւն, Մատ-նալանը նամ մանսթըրը թալան իթմիշ-լէր, վեճիւն հալըլ Պօղոս վարդապետի էօլ-տիւրմիւշէրտիր, նալը քի, Վիլայա վանքըն մէքթէպի շալիւրտանը թարաթընտան եաղը-մըլ օլան շուաթիտէք մէքթուպ տախի թաս-տիգ իթմէքտէտիր,

Վէյֆիլէթի հալ Նըղուրումա իշինտի-տիքտէ, անինտէ ասաթիւրի շահանէ իրսալի ի-լէ, ասըլարըն զապթ ու թէսիւրինէ, վեճիւն աս-սիշի հալին իյատսինն սայ ու հիմմէթ օլուն-մայա պաշլանմըլ, վեճիւն պուրատան տախի պա-թէլէկրաթ իմտատ վեճիւն մուսալէնէթ իթմէնմիշ իսէտէ, նէթիւնն նէտէ գարար գըլմըլ վեճիւն գըլմագ իտուկի հէնուղ անլալըլար վեճիւն քէլիւն օլունմամըլ տրոյ, չիւնքի, ասաթիւրի շահ-նէյէ Չերքէսէրին գարըն գօյմսըր հէր նէ գատար գօլայ պիր շէյ օլմըլպ, վեճիւն տիւլա-նէլիք իտէրէք մուգալէմէթ իթմէլէր տախի, բէք չալիւգ թարումար վեճիւն բէրիւնն օլա-ճաղարը շի բէլիւք իսէտէ, պու կիւնքի կիւն իշինտիւնն օն պինն եաղըն սիւլա թուլթա-պիլիւր ատամ վար իտուկի հիտալ օլունմագ-տէ օլտուղունտան, մաղալաճ կէլէր էյլէ պիր տիւլանէլիք ճիւրաթ իտէլլէր իսէ, պիթմա-պի իսայիլէ գան տէքթիւլիւպ, վեճիւն օլ թա-րաթլարըն զաթմէն ֆաղըր տիւլիւշ վեճիւն իս-րապ օլմուշ էհալիւնին, պիր գաթ տաճա չըղնանըպ վեճիւն իսարապ օլաճաղարը թէվէք-թիւր օլունմագտատրոյ :

Նիլմէթէ գարըլըք նանթէրըլէք պէլա-մը կէլտիլէր աճէպա պունլար պուրայա :

Հու հիւրէյէյի տէհէթէնիլիլ իշինտի-կիմիլտէ, վաթմիլլէ տօթիւնմուղտան պիր-սինն սէյլէմիշ օլտուղու պիր քէլամ խաթ-րըմըպ կէլմիշտիր, շէյլէքի, ինսիա տէվ-լէթիւր ատամ տէյլլ պատիհապա պիր ատամ, իլլա պիր քէօրէք տախի վիրմէլ իբէն, նէ-հիւնթ շէյտիր քի, պէյլէ կիւլէրնէ պին ինսանը գօլըլըլար գարըլ գօյլիւրմէքտէ, վեճիւն տաճա օթհիհի գօլմագտատրոյ, պէսպէլլի պունլար հիւ պիր շէյէ եալմալը լիւլաճըն պէլարը մալլիւլըլար օլմալըլըր, հէր նէ հալ

իսէ, սօնլարըն պաղալըլմ տէմիշտիր :

Օլիքրինն կէլտիլիլիլ մէքթուպուն Մուշ վանքը հաղընտա պիւտրտիքլէրի, եանի վարդապետի մէքթիւր վանքը նալըլ ալըպ սաթմըլլարը, բէք տիգաթմէ շայան պու-լունտուղընտան, այնէն տէրճ իտէրիլ :

Մեծարգոյ դաստիարակ

Չեր սուրբ դաստիարակութեան օնըմը գոր մեր օրտի մէլ կը բուսցնենք, իր արմատ մեր հայրեն-եաց սուրբ սէրն ունի, և այժմ տեսնելով մեր հայ-րենեաց զանազան թշուառութիւններ և նեղու-թիւններ, կըտապանենք ի սիրոյ հաղորդել այն ցաւեր և ձեզ ևս՝ որ միշտ կը ցաւիք և կը խորհիք զանոնք սիրովելու : Տարօնոյ (Մուշ) ժողովուրդը այսօր վերջին յուսահատութեան մէջն է, և գրեթէ իր հայրենիքը թողուլ կը խորհի, էթէ մէկ կողմէ մը յուսոյ լոյս մը իրեն չըծագի : Չալաններ, գրե-թէ, դաշտի գեղեղու մեծ մասանց ոչխարներ տա-ւարներ և ուրիշ շատ կաճ կարաւիք կողպատած են, զխուրայ նոյնպէս : Տրօնք գիւղէն մարդ մը սպանած են, նոյն գիւղի ոչխարներ ասպատակե-լու միջոցին : Մատնալանից վանահայր Պօղոս վարա-դապետն սպաննեցին դարձեալ Չալաններ, վանքն ալ բոլորովին կողպատեցին, մէկմալ Տէրը գիւղ-ղէն սպանած են, վերջապէս գաշտի թշուառու-թեան տրկածներ շատ են, գոր նկարագրել եր-կար է :

Սուրբ Կարապետի վանքն այժմ վերջին անկար-գութեան մէջն է, վարդապետաց մէլ մեծ երկար-աւակութիւններ արդէն տիրած է, կըլտուի թէ լու-սարար շատ կը ցաւի վանս գիւղաւանց իր հրամե-նին, բաներ կը բաժնուին իրենց կողմնակցաց :

Ա. 12 քիւլայ ցորեան ինկիլիլն տուած են՝ որ իրենց չարութիւն յառաջ տանելու մեծ արքան-եակն էր :

Բ. 10 քիւլայ ալ բաղվեցի դարբին Պանուկին, որ անոնց գործոյ համար միշտ զինուորաված է :

Գ. 1 Չուպպամը՝ Ղուկէին մեծ տղային Աւետի-սին որ սարկաւագ պիտի ձեռնարդէն :

Դ. 2 Վոլիլաւուղ Չիարէթից Սահակին և Համ-բարձումին՝ օրոնք ինկած են դաշտ և խնուս մաղ-պաթայ ժողովեցին և քանի մը օր յառաջ տեղե-հասած են :

Ե. 1 Գուլմէլ մը Գումայ Կարգի տղա ուէյիս խաչկան են տուած :

Չ. 1 Մատակ գուլմէլ խիլպանցի Հնչոյին՝ որ խոտացեր էր տեղե գայլու և մուրաֆայ ընկու-րը և երեսփոխան վարդապետականաց :

Ասոնք միայն ան բաներն են՝ որք ընդհանրու-թեան մէջ տարածուած են, իսկ գաղտնի գուցէ երէքպատկուի, և լուսարարին շուայլութիւնն ալ արդէն յայտնի է : Միւթար վարդապետէն գիր առնուեցաւ գոր դաշտ դրած էր՝ և այժմ կը լսուի թէ Մուշն է. դեռ կոնգակ չէ հասած, և ժողո-վականք ընդունած են զինք Մշոյ փոխանորդ բոլոյ վարդան աղան Կարնչոյեան և Մ. Ստեփան կան-չուած են չէն եկած այլ և այլ պատճառներ ըրո-նելով : Միւթար վարդապետ ժողովականաց պա-տասխան տուած է, թէ միւշն այն երէք ինձ չըն-դունին չեմ նստիր փոխանորդ, գուցէ վարդապետ

տուրիւն մը կուզէ ընել. վանքի միաբանութիւնը պատճառ բըռնելով Պօղոս վարդապետի մահ՝ և իբր թէ վանքի բանալիներ տանին յանձնեն Մշոյ նոր գաղմագամին, բոլոր վարդապետներով բաց ի լուսարարէն և քեալ Յօհաննէս վարդապետէն ի Կուշ գնացած են Մարկոսի Կուրատի առաջնորդութեամբ որ սուրբ Կարապետն եկած էր և գայմագամին ներկայացած են. ով գիտէ, ի՞նչ ներկեր ներկած են: Վարդապայ Բաղդու գեղի ամբարը առած են տան և հինգ հազարի. այնպիսի պայմանով որ գարուն տան փարաներ: Աստուծոյ գոհ եղի առ այժմ և միւս բրածներին ասոնցմէ հետեցուր և ողջ լեր:

1865 հոկ. 12

Ի Կարին

* * *

— Խարբուծաւ քեային հիւքիւմէթ գօնաղը, եւթմիշ իբի սէնէսինտէ եանմըլ օլմաղին, օլ վաղըթտան պերու, մէմուրինի հիւքիւմէթի մահէլլէյէ եօթմէտէ պերուտէ իճրայի խըտմէթ իթմէքտէ իբէն, պիր խըտմէթի միւթէլիսիք օլմագ իւզըն, մէգքիւր գօնաղըն պիր սուրէթի միւքէմմէլտէ ինչաւընը եհալի մէմէքէթին թէհահիւս իթմիկի, վէ վաղը եսասընա տախի միւպաշէրէթ օլունտուղու մուհարրէրաթը վարիտէտէն տիր:

— Պուքերրէ Օլթըր շահանէ գալֆաւը, Պալեան Հակոբ էֆէնտիյէ, Սալիտէ սուլթան ալիյյէթիւշան էֆէնտիսիզ հաղըթէթլէրի պիր առէտ պըրլանթա իլէ մուրասսա գուրու ինայէթ վէ իհսան պույուրմուշար պր:

— Պուտէֆա Սարսիլետաւ թապ օլունան Սէմաֆօր նամ զաղէթայա, Խսկէնտէրունտան եաղըլմըլ օլան պիր մէթուպտա տէվէթլու Տէրվիշ բաշա հաղըթէթլէրինի կեալուր տաղը թարաֆլարը ասըլարընը տալիւրէյի իթաաթա իսխալա մուլաֆֆա օլտուղու պահա ու պէյան օլունտուգտան ասնրա. «Սիւշարիլէյհ հաղըթէթլէրի, վագաա օլ ճիւփար ասը թայիֆէլէրինի պաշարընը իթաաթա կէթիւրիւտիր. լաքին, եաղընը պու գատար իլէ վաղ կէլիլէքէ իսէ, նաֆիլէ զահմէթ չէթիւրիւշ օլաճագ տըր. չիւնքի, մէգքիւր եհալիլէր էյլէ պիր հալտէ վէ հէյէթ ու թապիաթա պուլունմագտա տըրլար քի, իչլէրինտէն բէք օլալըգլա պիր ելիլէն օն նէֆէր եկնի պաշար բէյտա օլաճաղը պի իլթիպահարը. օրալարըն տայիւրէյի իթաաթտա գաղու, վէ իսլահաթը մաթլուպէնին իճրասը իլին, հիւ տէյիլ իսէ, պիր գաշ սէնէլէր պէշ պին նէֆէր ասկէր իգամէ իթտիրիլմէլի տիր. հալպու քի, Տէվէթի ալիյէնին մալիյէսի շիմտի էյլէ պիր հալտէ պուլունմագտա տըր քի, էյլէ պիր մէսարիֆաթ բէք աղըր կէլէքէր տիր» տախի տէնիլմիշ տիր:

Սէգքիւր մէթուպուն միւթալաւարընը հագլը թարաֆլարը վար տըր. լաքին, Տէվէթի ալիյէնին, էյլէ պիր մահէլլ ուղըռնա, շունճա մէսարիֆաթ կիրիֆթար օլապ, վէ շունճա զահմէթ վէ մէշագաթ

չէքտիքտէն ասնրա, հըֆլ ու իտարէսինէ տէվամ վէ իգտամ իթմէյէրէք, թէքրարէն եիւզ իսթիւնէ պըրագմասընը իհթիմալտէն կէթուքի, վէ պէշ պին նէֆէր ասկէր սագլամագլըղա, մալիյէսինին միւսաաթտէսի օլմալաճագ տըր կիպի շիւքհէլէրէ գահիպ օլմասը, շայանը իսթիլըրապ տըր. զերա, հիւ տէյիլ իսէ շուքասընը տիւշիւնիլմէլ տիր քի, օլ թարաֆլարտա ասայիլ վէ աստէթ հիւքմ իթմէյէ պաշաւըր թագտիրտէ, պըրագալմ մատէնճէ վէ օրմանճա հուսուլա կէլէքէք հասըլաթը վէ ալընաճագ վէրկի վէ թիւսուլաթը, զերաթ թիւալէթ վէ սանաի տախի կիւնտէն կիւնէ պիթթապի իլէրու կիտէքէկինտէն, խալիլէյի ճէլլէ իլին պիր իրաա մէնպաի տախի ալըլմըլ օլաճաղը, վէ պինալն ալէյհ, ասլա մալիյէյէ պար օլունմագալըն, տէյիլ պէշ պին, հաթթա եիկիրմի պէշ պին նէֆէր տախի ասկէր սագլանըլապիլէքէլի, պիլքէ շիւքհէտէն միւս թաղնի տիր:

— Հոկտեմբեր 11 թարիլիլէ Մաանաաան Կէլէն պիր մէթուպտա էսէֆէնկիլ խապէրլէր օգունմուշ տուր. շէյլէ քի գօլէրաւտան նէֆի Մաանաաան եէվմիյէ 100 քիշի վէֆաթ իթտիկի սէյլէնմէքտէ իմիշ իտէտէ, իսսի պիր մալիւլաթ ալընամատըղընտան, սահիհ եա զայի սահիհ օլմասը անլաշըլամալը տըր. ֆէգաթ, քահանալարըն սէյլէլիլէն նալարէն, եալընը Հալլարտան էօլէնլէրին սայըսը կիւնտէ օթուգա գատար չէթմըլ իբէն, մահը հալին 10 ունտա իսէ օն պէշ նէֆէրէ ինտիկի կէթիւլիլէ տիր:

Չօղլար գօրգուտան վէ թէպիրիլըլըրտէն էճէլէ գուրպան կիթմէքտէ իմիշլէր:

Սալըլը վէ միգտարի քիֆայէ հէքիմլէր պուլունմատըղընտան, օլ պապտէ չօգ զարուրէթ չէթիլմէքտէ իմիշ. վէ էսէֆ իտէքէք եերի շուքասը տըր քի, կէլէն սէնէ զուհուր իտէն թիֆօ վէ հիւմմա քէյֆիլըլըլէրի սէպէպինտէն, էհալիյի մէմէքէթ Պապը ալիյէ պիր իսթիտա թագտիրմիլէ, պիր թապիպի հաղըգ իսթմիշ, վէ պիր հէքիմ կէօն տէրիլէրէք, իճագ իտէն մաաղը պին պէշ եիւզ զուրուշ, վէրկիյէ զամմ օլունարագ ալընմայա պաշալմըլ, վէ հալեա պու կիւնէ գատար տախի ալընմագտա իմիշ իսէտէ, մէրգում հէքիմ, օլ վագըթլար, իբի ալ գատար ասըրտուգտան ասնրա, եինէ ալտէթ իթմէքիւզըն թուսաթ թահիլ իթմիշ, իսթանպուլա կէլմիշ, պիր տախի կիթմէմիշ, վէ էհալի իսէ փարալը վէրտիկի հալտէ տախի, հէքիմիլ գալմըլ տըր:

Մաան էհալիսի, պէյլէ պիր աֆէթ վագթիլտէ, վալի բաշա հաղըթէթլէրինէ միւրաճաթ իլէ, խուսուսու մէզպուրու տէր խաթըր իթտիրտիքտէն պաշագ, պա թէլէկրաֆ Պապը ալի թարաֆընտան պիր ուսթա հէքիմ իսթմէսինի ինճա իթմիշ, վէ միւշարիլէյհ հաղըթէթլէրիտէք թիլ տէյէրէք սէօլ վէրմիշ իսէտէ, հէնուղ պիր իճրասը կէթիւլէմէսինտէն, բէք մահլուս օլունտուր:

քիմ իսթմէսինի ինճա իթմիշ, վէ միւշարիլէյհ հաղըթէթլէրիտէք թիլ տէյէրէք սէօլ վէրմիշ իսէտէ, հէնուղ պիր իճրասը կէթիւլէմէսինտէն, բէք մահլուս օլունտուր:

Իհալիսին սըհհէթի պէտէնիյէյի քեալիլէն տիւշիւնմէքլէք, հիւքիւմէթին ֆէրիլէ վէ մէնֆաթընտան պուլունտուղու թագտիրտէ, Մաան կիպի պիր ապատ վէ սէքէնէսի չօգ մէմէքէթտէ, միգտարի քիֆայէ ուսթա հէքիմլէր պուլունմատըղտան պաշագ, փարալարըլա ճէլպինի արզու վէ ինճա իլէթիլէրի հէքիմէ տախի կիւնիւնտէ վէ սաաթընտա մալիք օլմայարագ, մահլուս օլ միւքտուր բէնչէյի աֆէթտէ մէթուրք գալմալարըն օթուգա ինանըլը մէվատտէն տէյիլ տիր. լաքին, չիֆայիտէքի, սահիհ օլունտուր մէյտանտէ տիր:

Վօլէրա աֆէթի Սիս տախի չէնկէլ աթտըղընտան հոկտեմբեր իպթիտաալընտա Սըրբաղան իբիլմիշ Սիւրադի Սաթուղիլոս հաղըթէթլէրինէ տախի շիւպէթի գէհիւնաթի նուշ իթտիրմիշ, վէ ասաթիլի Հահանէտէն պիր մրգատըր թէգատտիլ իտիպ. վէ տիլիւղան սուրէթտէ մուզիգալար շալտըգալըր հալտէ, էմալի նա մէհուս պիր ալալ իլէ, Սիւրորգութիւն քիլիսէսի տէրուինտէ, պիրինճի Սիւրադի Սաթուղիլոսուն գապի եանընտա տէֆն իտիլմիշ, վէ ճիւմէնին մաթմի աղիմի հասըլ օլունտուր:

Տօղրուսու ասաթիլի Հահանէ թարաֆընտան զուհուրա կէլմիշ օլան շու հիւրմէթ վէ շու շուարը մէտէնիյէթ, թարիլէրտէ խուլթութը միւճէվէրաթ իլէ գայտ օլունուպ, վէ պու պապտէ ումուլմէն միլլէթիլմիշ թարաֆընտան, Սալթանաթը սէնիյէյի թէպաթիլէրի հագգընտա, թիւքէնմէլ թէքէքիւրլէր զուհուրա կէլսէ ճայիլ տիր, վէ վաճիպէյի զիմմէթ տիր:

Սիլլէթիլմիլքէ Սաթուղիլոսուպ մէնէտի վէ մէսէլի բէք պիլիպ վէ բէք մուգատտէս պիր շէյ պուլունտուղընտան, թուսիա տէվէթի թարաֆընտան, հուգուգունա թագունումալը նիլթէթլէրինին զուհուրա կէլմէսի, ճիւմէնին տայիսի էսէֆ վէ էնտիլէսինի մուճիպ օլունտուր հալտէ, Տէվէթի ալիյէյի էպէտտէվամ թարաֆընտան իղհար վէ երզան պույրուլան շու իլթիֆաթ վէ շու թիպէթ, պիլիլէք պիր թէսէլլի սայըլա սէգա տըր. զերա, թուսիա տէվէթի թարաֆընտան, քիլիսէմիլ հուգուգունա թագունումալա գատա վէ իսնաա օլունտուղու թագտիրտէ, հուգուգտան վաղ կէլմէքտէն իսէ, պաղը ճիլէթիլ ֆէտաթեալըղը կէօլէ ալարագ, Իշմիաթին աթուռուսու տախի Սիս նաղլ իտէքէյիլմիշ, վէ թարաֆը Սալթանաթը սէնիյէտէն, հատտէն զիյատէ հիւրմէթ վէ իմիլիյագաթա մաղհար պույրուլաճաղմըլ շէմ կիպի աշիքեար, վէ օլ վաղըթ իբէնտիլիսինտէ (թուսիա տէվէթի) նէտամէթ կէթիլէքէ կիպէտիտար տըր:

Այս փառալուրդը տան շէօճրէթը տար Վի-
կոդայոս եպիսկոպոս պու հէնկեամտէ օրա-
տա օլտուղունտան , վէ միւթէվէֆա սրբա-
ղան կաթուղիկոսունտա ագրապասը պու-
լունտուղունտան , քէնտիսի Վիթոա կէսին
նիյէթի ֆասիտէսիյէ միւթէվէֆայը զէճր-
լէմիշ օլմասընը , պազըլար շիւքէ իթմիշէր
խէտէ , պու մալիւմաթը պիղէ վերէն զաթ
իթիթիտան իպարէթ պիր շէյ օլուպ , ասլը
օլմամալը տըր տէյի ատէմի իթմիտ կէօս-
թէրմիշ տիր . չիւնքի , միգքիւր միաբանու-
թիւնուն ազալարը սուրէթի զաճրէտէ հէր
նէ գատար կէօրիւշէրէր գօնուշալար , պաթ-
նէն պիր պիրիւտէն շիւքէ իտիպ , վէ պիր
պիրէրիւտէն զէճրէրէր տէյի գօրգտուղա-
լունտան , վէ տայիմա զէճրի պէրապէր գու-
շազարը արասընտա թաշըլար տէյի պիրտէ
իթիթալար գատիմիլէրի պուլունտուղունտան ,
ասլա պիր պիրի էլիւտէն պիր շէյ ալըպ եւ-
յիպ իւթէմէք ատէթիւրիւտէն իմիշ :

Այս կաթուղիկոսլարընըն , տայիմա Վշապա-
խանլար սիրիլէսինտէն օլմաք իտտաալը պու-
լունտուղունտան , պու հալատիսաթը պիղէ
եաղան զաթ տէր քի , էկէք պու ատէթէ
շիւտի տալիս թիպէթ օլունաճագ իսէ Կ մէղ-
քիւր միաբանութիւնտան շու աթիտէրի ե-
պիսկոպոսլար էն զիյատէ էճի տիրալէթ վէ
աաճիպ լիյադաթլարը տըրլար , եանի Վան-
ճըլըք առաջնորդու Օւքարիա սրբաղան ,
Տիվրիք առաջնորդու Յարութիւն սրբաղան ,
Պալը - քէսիր առաջնորդու Նըբեսեան սրբա-
ղան , վէ խաա - քէօյ քարոզիչի Նէրսէս սրբ-
բաղան ճէնապլէրի . եօգ , էկէր խարիճտէն
տալիս գապուլ օլունաճագ օլուր իսէ , Վտա-
նա առաջնորդու Վրիտտակէս սրբաղանըն բէք
շալէսթէ օլտուղունտա տալիս իգրար իթմիշ-
տիր :

Լշվիլէրի , եանի միւթէսնա վագըթլար-
տա , հէր նիզամըզլըք վէ ուլղունտուղունգ
աթիլ օլունապիլիթ իտի . չիւնքի , տիւնեա պաշ-
գա հալտէ օլտուղունտան պաշգա , պիր չօգ վա-
գըթտան պէրու տալիս , Վօղան օղուլարըն
նուֆուզու , իսթէտիկիւնի կաթուղիկոս նասպ
իտէպիլմէքտէ իտի . հալ պու քի , շիւտի հէր
պիր շէյ տէքիշիմիշ , վէ տիւնեա պաշգա պիր
սուրէթ քէսպ իթմիշտիր : Խմոի , էկէր միւ-
լէթիմիշ քէնտի մէնֆաթընը իսթէր իսէ ,
Լշվիաթին կաթուղիկոսու մէսէլէսի վէ էսրի
ինթիխապընտան զիյատէ , Այս կաթուղիկո-
սու մէսէլէ վէ էսրի ինթիխապընտա տիգգաթ
վէ սարֆը էգճան ու էվգաթ իլլէմէլիտիր :

ԻԼԱՆԸ ԲԵՍՄԻ

Հարիգը քէպիրտէ միւհճէրէգ վէ միւ-
սապ օլանլարըն միւհճէթին սընթընա մու-
ալլէնէթէն , ասհապը միւրիւվէթ թարաթըն-
տան արզ օլունաճագ իյանէյի նագաիյէ-
նին , Պապը ալիտէ մէվղու սանտըղ վէ
տէթիթէրէր , իշպու ճէմագիւլ ալըրընըն
ն պէշիւնի կիւնիւ գալիտըլարագ , թագ-

սիմի մէպալիդի միւթէրաքիւմէյէ միւպաշէ-
րէթ օլունաճագը էվվէլէն իլան գըլընմըշ
ըտըր : Ը իմոիյէ գատար հասըլ օլան մէ-
պալիդին սուրէթի թէվղի վէ սարֆը հագ-
գընտա , մուախարէն վէրիլէն գարարըն
իյաղահաթը , ճէրիտէլէրէ տէր տէսթի իլան
օլտուղու կիպի , թէվղի օլունաճագ մըգտարը
իյանէնին թախսիսին տալիս միւպաշէրէթ
օլունաճագ իւղրէ տիր : Մնագ , մուախա-
րէն թաշըլարտա պուլունտան պազը մէմու-
րին վէ համիյէթըքեարան թարաթլարըն-
տան տալիս իյանէ աքէսի զուհուր իթմէք-
լէ , կէրէք թաշըլարագ , վէ կէրէք պու-
րաճա իյանէ իթմաը նիյէթի խալիյէսին-
տէ պուլունտալար իչին , սանտըղ մէգքիւ-
րուն պիր մահ միւտտէթ տահա աշըգ պու-
լունտալար թէնսիպ օլունաճագ օլմաղ իլէ , ի-
լանը քէյթիյէթէ միւպատէրէթ գըլընտը :

1282 վէ 1281
Ճէմագիւլաւ ըր 11 թշրինի էվվէլ 19

— Մարաշ միւթէսարընթըղը Ռումէլի պէյ-
լէրպէյլիկի փայէսի իլէ , սէատէթլու Վէյ-
յիս բաշա հաղըթլէրինէ :

— Վապուս գալիմագամը սապըգ սէա-
տէթլու Վիլիւ բաշայա ըիւթպէյի քէֆիայը
միրիմիրան թէվճիճ պուլուլմուշտուր :

— Օլթը վալեայը Սատարէթըքէնհի ի-
լէ , խարիճիյէ նաղըրը , վէ ըյիսի մէճիսի
Վալեա իւպճէթլու տէվէթլու բաշալար , վէ
սէրտարը էքրէմ տէվէթլու ըէֆաթլու Վօ-
մէր բաշա , վէ մէճիսի ալիյայէ մէմուր
տէվէթլու Ֆաղըլ Սուսթաֆա բաշա , վէ
տէվէթլու Վաիւտտան բաշա հաղարաթը ,
կէչէն ճիւմա իրթէսի ախալմը Պօղալ իչինտէ
Թօգատ փիշկեա հինտէքային գասըր հիւմա-
յունէ ճէլպ պուլուլարագ , տիլիթի նիւմը փա-
տիշա հաղէնտէր թիւամ օլտուղունտան , վէ ճիւմ-
լէսի խաքիւիայը մէալիլէյմայի թաճտարի-
յէ եիւլ սիւրիւպ ճէնապը ալիյայը սատրա-
զամի իլէ , միւշարիլէյիւմ նաղըր փաշա ,
վէ ըյիս փաշա , վէ Սուսթաֆա Ֆաղըլ
փաշա հաղարաթը , մուախարէն պաշգա
պաշգա հուղուրը շէվքէթմէվֆուր հաղըթի
Շիհանտարիյէ միւտուլլէրէթինէ նայիլէթլէ
տալիս թալիթի պուլուլտուղունտան սանլրա ,
ալիտէթ իլլէմիշէր տիր :

— Պու ախալմ խարիճիյէ նաղըրը իւպ-
հէթլու տէվէթլու Վիլ փաշա հաղըթլէրի-
նին Խնկիլիկ սէֆիրի լօրտ Լայնըս ճէնապ-
լէրինէ ըիպէթէն , պիր պէօյիւք զիյաթէթ
վէրէճէք օլտուղու տիւնքի Լէվաթի Հէրապ-
օգունմուշտուր :

Սէգքիւր զաղէթա շունու տալիս պիլտի-
րի քի , Պաղտատտան ալընան Բօն խապէր-
լէրէ նաղարէն , գսլէրա նիճայէթ օլթարաթ-
տա տալիս սահիհէն զուհուրա կէլիլ , վէ
կիւնտէ պիր պիրի իւղէրինէ 35 տէն 40 ա

գատար վէֆիյաթ վուգու պուլմագտա իմիշ :
Թիֆլիզտէ տալիս գօլէրտտան պաղը էօ-
լէնլէր օլմուշտուր :

— Վուրիէ տ'Օրիանտէ շու ֆայիտէյի մու-
ճիպ օլաճագ պուլուլ օգունմուշտուր . շէօյլէ-
քի , Պէյ օղու սէքէնէսինտէն պիր զաթըն ,
պիղըլաթ քէնտի իւղէրինտէ իթտիկի թէճ-
րիւպէլէրէ կէօրէ , գուտուղ քէօքէյին վէ
եախօտ սայիր պիր զէճրիլէ հայվանըն ըւր-
րարագ զէճրիլէտիյի եէրտէ , ատէթա գահ-
վէ , սուտա Կայնաթըլարագ , լաբա հալինտէ
իքի տէֆա վուրուլտուղու թագաիրտէ , անին-
տէ զէճրիլէն ալմագտա իմիշ :

Լշկէր շու իլաճըն թէէսսիրի սահիհ իսէ ,
մէրգում միւճիտալիս տիւնեայա պիւլիւք պիր
իյլիլէ իթմիշ օլաճագը , վէ էն պիւլիւք
շիւքրանիյէթէ շայէսթէ սայլաճագը շիւք-
հէսիլտիր :

Կէչէն հաթիթա թիւնա նամ զաղէթտա
տալիս , քէօյլիւնին պիրիթինին , զէճրիլ եէրէ
սիւլիւք եարըշտըրարագ խասթայը գաղպաան
գուրթարտըղ օգունմուշտուր :

ԿԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Լիւալեա տէվէթինին , եա ֆուգարատան
մէհաճիր կէօնտէրէրէք շէն վէ ապատ գըլմագ-
վի եախօտ էճիճիւպէթի սիւրէրէք իսքեան
իթտիլմէք նիյէթիյէ , Հինտիսթմտէ Պէն-
կալ քէօրթէգի եագընընտա իւլ գըլթա ատա
էլտէ իթտիկի հալատիսաթտան տըր :

— Լշպու կէչէն սէնէ մարթը զայէթինէ
գատար , Խնկիլթէրա իլէ Խրանտանըն
քեաթֆէյի պօրճու 775 միլիօն , 768 պիւն
վէ 265 Խնկիլիկ լիւրաթ օլտուղու , վէ մէպ-
լաղը մէզպուր իչին , սէնէտէ 25 միլիօն 873
պիւն 717 լիւրա ֆայիլ վէրիլտիկի , վէ մէզ-
քիւր ֆայիլտէն պաշգա , սէնէտէ պիրէր
մըգտար տալիս անայա մահուպէն թէտիյէ
օլունմագտէ օլուպ , հաթիթա պու սէնէ 4 մի-
լիօն լիւրա իթա օլունտուղու զաղէթալարտա
օգունմուշտուր :

Պու հիսապտան անլաշտըղընա կէօրէ ,
Խնկիլիկ տէվէթի , սայիր մէսարիֆաթը ճէ-
սիմէսինտէն ֆաղա օլարագ , եալընը ֆա-
լիլ իչին վէրտիկի փարա , Տէվէթի ալիյէ-
նին սէնէվի իրատ մէսարիֆաթընա մուգապիլ
պիր րատտէտէ պուլունմագտէ տիր :

Պու ճիւմլէ իլէ տալիս , Խնկիլթէրա տէվ-
լէթի տիւնեանըն էն զէնկին տէվէթի օլուպ ,
վէ պիլ իսէ , հէր վագըթ օնտան իսթիգրալ
իթմէյէ միւհճէթ օլմագտայը :

— Պունտան տէօրթ սէնէ մուգատէմ , պա-
պըգ Վաթօլը գրալը իքինճի Ֆրանսօանըն
քէնտի բայիթալթընտան գաշարագ , կաթ-
թատա մուհասէրէտէ գալտըղ , վէ Լիւալեա
ասկէրինէ պիր էյյամ գարը գօլտուղունտան
սանրա , աղըպէթ քեար եէնիլիպ , Ռոմայա չէ-

քիտիկի, վե օրատա քէնտի թէսարրուֆուն-
տա օլան Պարնէզ սերայընա չէքիլէրէք, վե
վիւքէլարընը պաշընա թօղլարապ, իթալեա
տէվլէթինին թախթ ու թաճընը զասպ իթմէ-
սինտէն տօլար, իվրօպա տէվլէթլէրինէ բը-
րօթէսթօլար թագտիմ իթտիկի, վե հալեա
պիր կիւն ֆուրսաթ եաֆթէ օլուրտա, եի-
նէ թախթ ու թաճընը էլտէ իտէր իւմիտիյ-
լէ պէքլէմէքտէ օլուրուղու, էրպապը միւթա-
լապա մալիւմտուր :

Պիր գըրալըն էլինտէն թախթ ու թաճը-
նըն ալընմասընը, առէթա պիր առաւմըն էլին-
տէն մալ ու միւքինին ճէպրի ալընմասը մա-
գամընտա թու թարաք, նիչէ հիւքմտարըլար վե
զատէկեանլար, գրալը միւշարիլէյճին զայ-
րէթինի չէքմէքտէ օլուրուղարընտան, պու-
տէֆա, լւմանեա զառէկեանլարընտան չօգ-
լար, մէքքիւր զայրէթտէն թէշվիդ օլու-
նարաք, պէյնլէրինտէկարա թօղլարըլար, վե
40 պին գըթա լւմանեա լրիսթօգրաթլարը-
նըն թասվիթինի շամիլ պիր գըթա ալաք՝ վե
միւճէվճէրաթ իլէ միւքէյճէն պիր կիւ-
միւշ գալպան եաթըրարաք, պիր գօնթ մա-
րիֆէթիյլէ Ռամայա կէօնտէրմիլէր, վե մէզ-
քիւր Պարնէզ սերայընտա, կաթմա մուհա-
րէպէսի զիքրինէ պիր եատիկեար օլմագ իւզ-
րէ, գրալը միւշարիլէյճէ թագտիմ իթտի-
միլէր տիր :

Ը ու հէտիլլէր թագտիմ իտէն գօնթ
ֆրանսըլա, պիր տէ գըմսա նութգ իրատ իթ-
միւշ օլուրուղուտան, գրալը միւշարիլէյճ տա-
խի, այնի լիսան իւզըն իզճարը թէշէքքիւր
իլլէմիլ տիր :

— Սօն խապէրլէրէ նազարէն, միւթէվէ-
ֆա իօրտ Ռալմէրսթընըն եէրինէ իօրտ ճօհ
Բըսըլ պաշ վէքիլի օլուպ, վե միւշարիլէյ-
ճին եէրինէ տախի լօրտ Վլարէնտըն խարի-
ճիլէ վէքիլի օլուրուղուտուր :

Իօրտ Ռալմէրսթըն Տէվլէթի ալիյէ հագ-
գընտա բէք չօգ հիւանի թէվլէճիւհ վէ խա-
լիսէթ կէօպթէրմիլ օլուպ, վե իօրտ Նօհ
Բըսըլ թարաֆընտան իսէ, այնի խալիսէթին
իզճարը բէքտէ մէմուլ օլմայաճաղընտան,
վե պաշապ պիր բօլիթիգա ինկիլիդ տէվլէ-
թինին բօլիթիգասընա ուլաւայաճաղընտան,
մէքքիւր հալմատիս իթիմատէ շայան կէօ-
րիւլմէքտէ, վե սահիճ օլսա տախի, մուվագ-
գաթ սուրէթտէ օլմալտըր տէնիլմէքտէտիր :

— Միւթէսնա վագըթլարտա, միւթէթի-
միլ օգոււմագ եազմագ, վե կէզիպ սէյեա-
հաթ իթմէք ճիհէթլէրիլլէ բէք կէրիտէ
գալընը օլուրուղուտան, չօգլտը բեաֆթէյի
մալիւմաթլարընը, եա ախշամ սապահ օ-
թուրտաղու գաճվէտէ, մէյճանէտէ, վե գա-
լըգտա, վե եախօտ էվտէ մանկալ եա ըաղը
շիշէսի պաշընտա, պիր պիրինտէն ալըպ վիր-
մէքտէ օլուրուղարընտան, Ռուսիա տէվլէթի-
նին խրիսթիյանլըղը իլէ, օրատա տախի խա-
լիսէթինի գապուլ խտիպ, վե պաղըլարընտա-
խի օրօպա հիճրէթ իթտիլլէրի կէօրիւլմէք-
տէ տիր :

Լիճէ միլլէթտալարը պուլոււնտուղուտէ տէր խա-
լըր իթտիլլէթ, քէնտի քէնտիլլէրինէ, հագ-
գընտա պիր ալագայի տէրոււնիյեէ բէյտա
իթմէքտէ խտիլլէր. հալ պու քի, 20—30
սէնէտէն պէրու, ազ չօգ հէր քէս թահսի-
լի մալիւմաթ սահիճէ խտիպ, թարիլլէր վե
ճաղըաֆիյալար միւթալաւարնա, վե վաթօր-
լար սայէսինտէ հէր թարաֆա սէյեաճաթ
իտէրէք տիւնեալը գօնեալը անլամայտ պաշ-
լաթգլարը շէյլէ տուրսոււն, Ը արգ մուհարէ-
պէսի տախի իւթէ կէլտիկիւնտէն, նիչէ էս-
րար բէրտէլլէրի ալըլմը, Ռուսիյա տէվլէ-
թինին ըուհու մէյտանէ չըգմը, վե միլլէ-
թիմիլտէն պիրիւք քիւլլէք, Սալմանաթը
սէնիյեէյի թէպաաթէրվէրիտէն պաշապ պիւ-
լիւք պիր տօսթու պուլոււնմատըղըն անլամը,
վե Ռուսիա տէվլէթի հագգընտա տէրքեար
օլան ալագայի տէրոււնիյեէ, պիր պիրու-
տէթի գալպիյէյլէ թահվիլ օլոււմուշ տուր :

Հէլէ շու սօն կիւնլէրտէ, Սաթմէտս սըր-
բաղանըն ազմի տարի պագա իլլէմսի միւ-
նաթէպթիլլէ զուհուրա կէլէն մալիւմաթ վե
թահրիթթը միւթէնէվլէյեէ, պիւթիւն
պիւթիւն պիր առտիլ էմիլիյեէ վե թէնէֆ-
ֆիւրինի մուհիպ օլմուշտուր :

Ռուսիա տէվլէթինին մէնվիլի զամիրի, հէր
միլլէթ վե մէզէպի եուլմագ տըր տէյէն-
լէր բէք չօգ օլուպ, վե պաղըլար զըտտընը
իտտա իլէ թասահուպ իթմէքտէ իսէլէրտէ,
պիլլաթ Ռուսիանըն քէնտի թալը ու հարթ-
քէթլէրինտէն պաշապ, քէնտի զալէթալար
տախի, նիյէթի ֆաթիտէսինի, իտտա իտէն-
լէրին սէյլէտիլլէրինի թաստիգ իթմէքտէ
տիրլէր :

Ղիւմէտէն պիրիսի օլարաք, ինվալիտ
Իիւս նամ զալէթանըն շու աթիտէքի պիր
պէնտինի, միսալ օլարաք թէրճէմ վե պէ-
յան իտէրիլ :

Ռուսիանըն իգալ ու սէատէթի պիլլաթ քէն-
տի էլինտէտիր. շէյլէ քի, տէվլէթիմիլ պաշա-
լաթըրտըլարա սէմի իթիպար իթմէյիպ, իլլա, ան-
ճաթ Ռուսիա միլլէթլէրինի իլէրու կէօթիլլէրմէյէ
չալըլմալտըր. վե հիւքմիւ թահթընտա պուլոււնտան
քէաֆթէյի միլլէթլէր պիւթիլլէրլէր քի, նաֆիլէ
եէրտէ Ռուսիատան պըրլմայա արղու չէքմէքտէ վե
չալըլմագտարըլար. մէքքիւր միլլէթլէր էկէր իլէ-
րուտէ, քէսպի չէրէֆ վե բէվնագ իթմէք իտէր
իսէլէր, տէյիլ պաշապ շէյլէ չալըլմալ, իլլա Ռու-
սիա միլլէթլէրինի քէաթիլլէն գապուլ իթմէթիլլէ-
րէ :

Պաղը զայրէթի միլլէյէ իլէ մէլուլ օլան
զալմար, Ռուսիատաքի Հայլարըն զէնկիլլէթ-
լէրինի, վե տէվլէթ մէմուրիյեէթլէրինէ կէչ-
տիլլէրինի կէօրիւպ, վե վագթի հալին իգ-
թիլալարնա, իմիւրբիյա Հայլարընը կիւն-
տէն կիւնէ ֆագըրըղա տիւլմէսինի կէօրիւպ-
լէրինտէն, քիթալըն բօլիթիգա թարաֆընը
օգոււմագսըղըն, վե իլէրուսինէ աթֆը նիկեաճ
իթմէքսիլլէն, Ռուսիա Հայլարընըն հալլէրի-
նի, վե եախօտ օրատա պուլոււնմագըղը,
պուլուտա պուլոււնմագըղա թէրճէճ իթմէք
տէ տիրլէր, նասըլ քի պաղըլարըն իթմէք

եէթինի գապուլ խտիպ, վե պաղըլարընտա-
խի օրօպա հիճրէթ իթտիլլէրի կէօրիւլմէք-
տէ տիր :

Ռուսիատաքի Հայլարըն զիմիլլէրտէ
պուլուտաքի Հայլարա նիսպթիլլէ սահիպ սէր-
վէթ օլուրուղարըն, վագաա ինքեար իտէմէ-
յիլ, հալ պու քի, պուլուտա տախի, զէն-
կիլլէթ բոււնարըլար գաբանմըլ օլմայրպ, ազլ
ու ֆիլլէր կէօղլէրիմիլի ալաղըլմըլ, վե թէն-
պէլլէթ իլէ կէվլէթլէք վե գօրգալըգտան
վաղ կէչտիկիմիլ թագտիրտէ, այնի տէրէ-
ճէտէ, վե պէլլէրտէ վիյատէ քէսպի սէրվէթ
իտէպիլլէթիմիլ շէյլէ տուրսոււն, Ռուսիա
Հայլարըն պիր կիւն Ռուսիա գարիպըլարընա
վե իւթէպէ ու մէմուրիյեէթ վե նիշանլարընա
գաղըլըք, ինքնիլլէթ սըֆաթընը զայպ իտէ-
ճէթլէրիտէ, տէվլէթի մէզպուրէնին շիմիլլէթ
կիտիլլէն նազարէն, տօղըն հիսապլարտա
պիրիսի տիր. նասըլ քի շիմիլլէն, նիչէլլէր,
ալուրըլարըն նիշան վե իւթէպէլլէր գաղըլըք,
Հայլարընը ֆէտա իթմէլլէր տիր. Հէլէ
մէմալլէթի մահրուսէյի Հաճանտէ ան պէան
նայիլ պուլուրմագտա օլուպ, ֆէգաթ գատը
ու գըյմէթինի պիլլէթիմիլ իթիյալաթ ու
հուրիյեէթլէրտէ, պու հիսապլարըն իտիր-
ճինտէ տիր :

Իսմա, իլէրուտի տիւլլէնիլլէթիկի, վե միլ-
լէթ զայրէթի պէր թարաֆ իտիլլէրէք, եալը-
նըլ շախս տիւլլէնիլլէթիկի թագտիրտէ,
շիմիլլէրտէ Ռուսիայա կիտէրէք քէսպի սէր-
վէթ իտէնլէրէ պիր շէյտէյէմէյիլ. լաքին,
ուսմալլէն միլլէթիմիլին մէնֆաթթը իլլէն,
Ռուսիա թէպիլլէթլէրինտէ, հիչ պիր տիր-
իւ թահսին վե թէրճիճ իտէմէյիլ :

— Վմէրիգա գալըլարըն վագթիլլէտէ, ին-
կիլլէրտա, պիր թագըմ առաւլար, գօն-
ֆէտէրէլլէր իսթիլլէրալ վէրմիլլէր, վե իսթիլլէ-
րի զալլէթլէրէ տէրճ իտիլլէրիտիր :

Պու տէֆա, իլլէրըրուտա թագ օլոււնտան
Սօրնիլ Սթար նամ զալլէթառա, օլ խու-
սուտա տայիր տէրճ իտիլլէն իսթիլլէրին սըրա-
սընտա, ինկիլլէրա մալլէն նազըրը օլուպ,
վե պէղալլէթ տէրէճտէ սէրպէսթիյէթ թա-
րաֆիլլէր պուլոււնտէ Ս. Սլատսընըն տախի
իսթի կէօրիւլարիկիւնտէն, միւշարիլլէյճ ա-
նիտէն պիր թէլլէրաֆ չէքէրէք, պիլլիւք
պիր եանլըլըք օլուրուղուտու պէյան իլլէ-
միլ տիր :

Օթինիօն նասիօնտը պու հալմատիս եաղ-
տըգտան սօնրա, « տիւլլէնին տօսթու օլմալ
հէլէ պիր քէլ տիւլլէն կէօր » մանթուգոււն-
ճա, « աճէպա Ս. Սլատսըն սահիճէն իս-
թիլլէրալ իտէնլէրին իլլինտէ պուլոււնմալլէ
մըտըր » եօխսա շիմիլ գօնֆէտէրէլլէր եէնիլ-
միլ օլուրուղուտան, հիճալընտան նաշի ին-
քէաթ մը իթմէքտէ տիր, պիլլիւք իլլէն գա-
րանլըք տըր, « տէմիլ տիր »